

Aktuelt frå KS

Strategikonferanse Hedmark/Oppland

7. februar 2019

Disposisjon

- Gjennomslag i 2018
- KS om 5 år – status
- Tariff og arbeidsliv
- Nasjonalt økonomisk handlingsrom og kommuneøkonomi
- Digitalisering
- Sektorspesifikke tema
  - Klima og miljø
  - Helse- og omsorgstenester
  - Barnehage og skule
  - Barnevern
- 2019: Lokaldemokratiet sitt år

Gjennomslag i 2018

Ny kommunelov

SAMS

Finansiering normer

Foto: Scanstockphoto

Ressurskrevjande tenester

Klimakutt

Omsorgsbustadar

Tariff og arbeidsliv

Forhandlingar i 2019 – interessemotsetjingar eller løysingar?

Ny IA-avtale – nye moglegheiter for kommunar og fylkeskommunar

Mål:

- Redusera sjukefråvær
- Hindra fråfall frå arbeidslivet

Innsatsområde:

- Førebyggjande arbeidsmiljø
- Innsats mot lange og/eller hyppige, gjentakande sjukefråvær

Bransjeinnretning og auka vekt på kompetanse

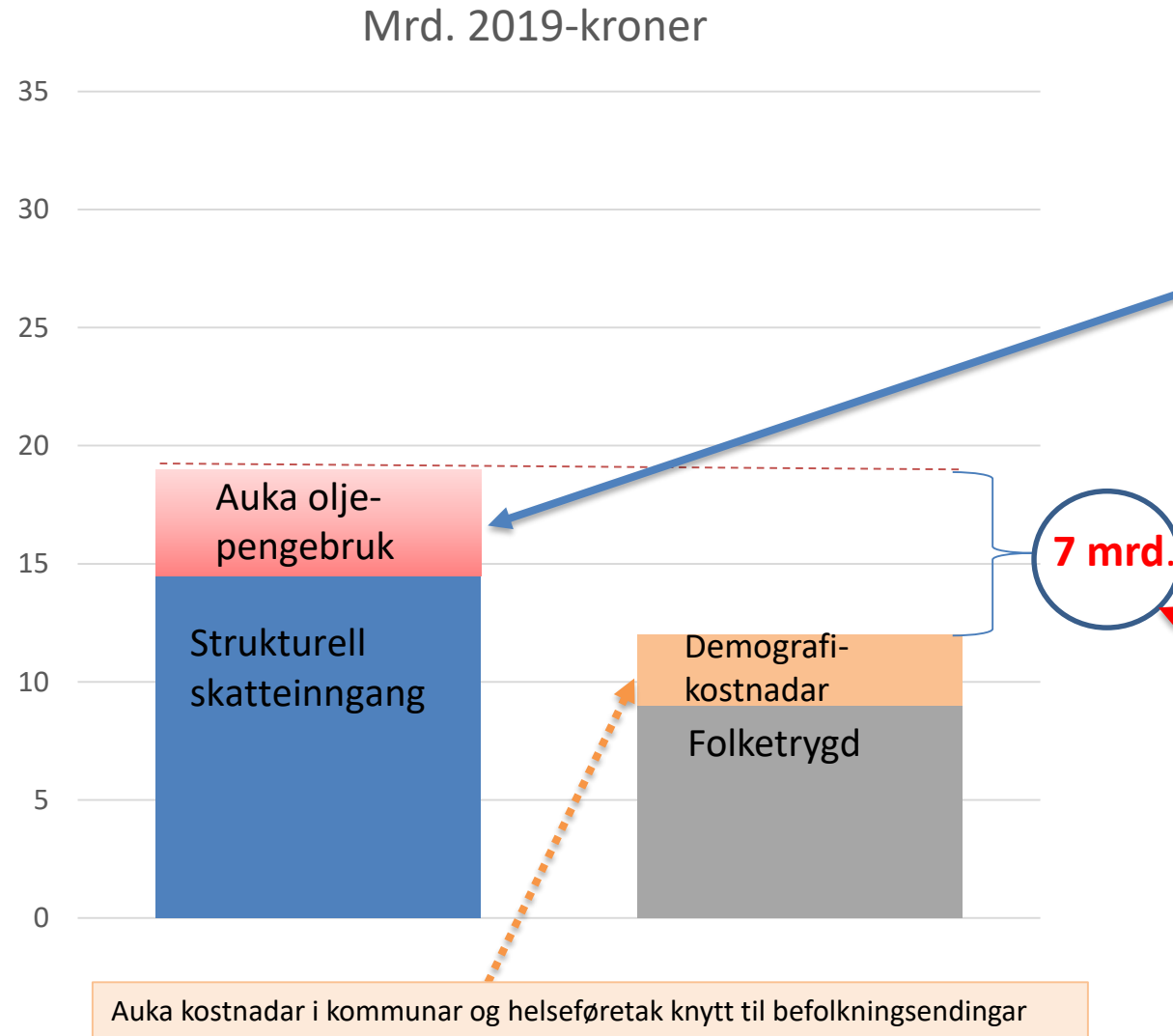

Nasjonalt økonomisk handlingsrom og kommuneøkonomi

Økonomisk handlingsrom statsbudsjetta 2020-2022

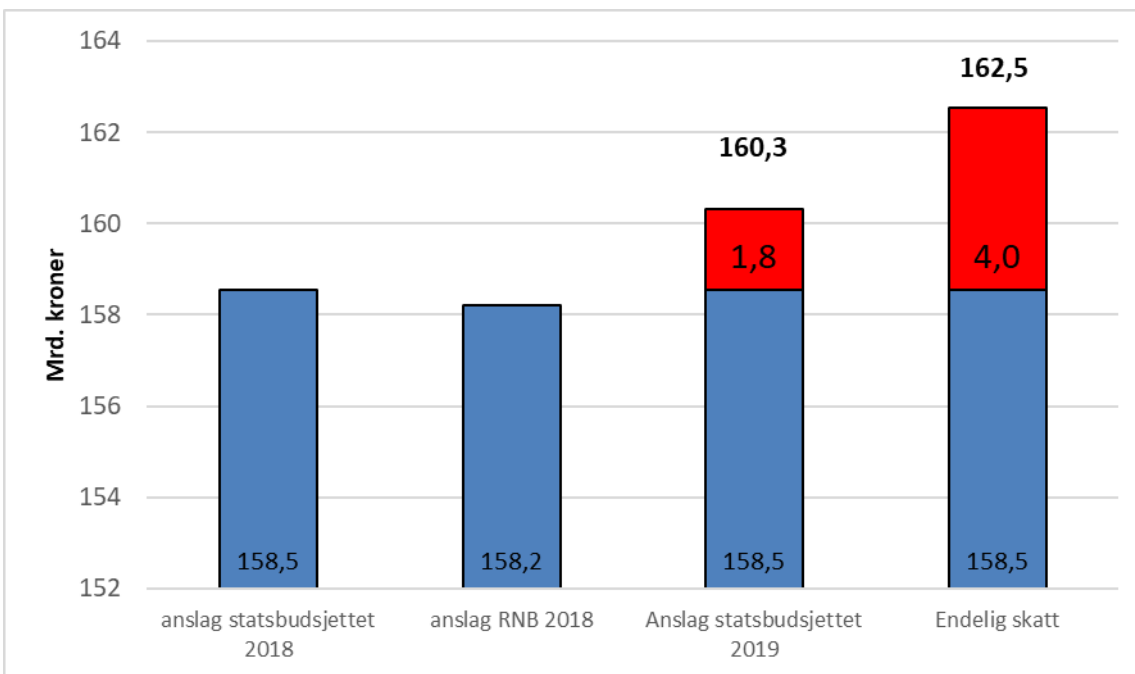

- Oljepengebruken er usikker
  - Same auke som planlagt for 2019
- Stortinget har mange ønskje om auka pengebruk
  - Veksten i løyvingane for å oppfylla Nasjonal transportplan og Langtidsplan for forsvaret åleine er ca. **5 mrd.**

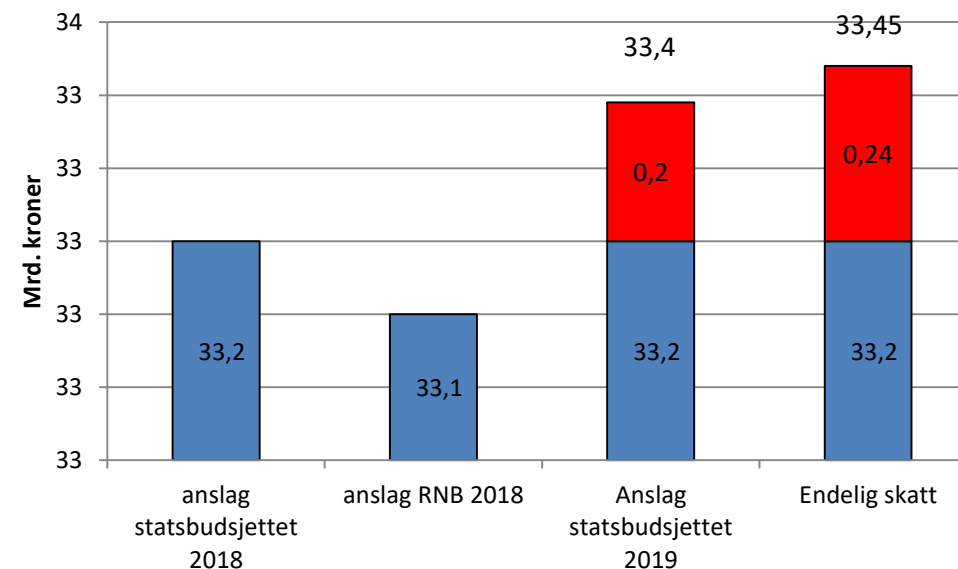
• Kjelde: Nasjonalbudsjettet for 2019

Samstundes: 2018 nok eit godt år for kommuneøkonomien – overraskande høge skatteinntekter

Meirskattevekst på vel 4 milliardar kroner for kommunane

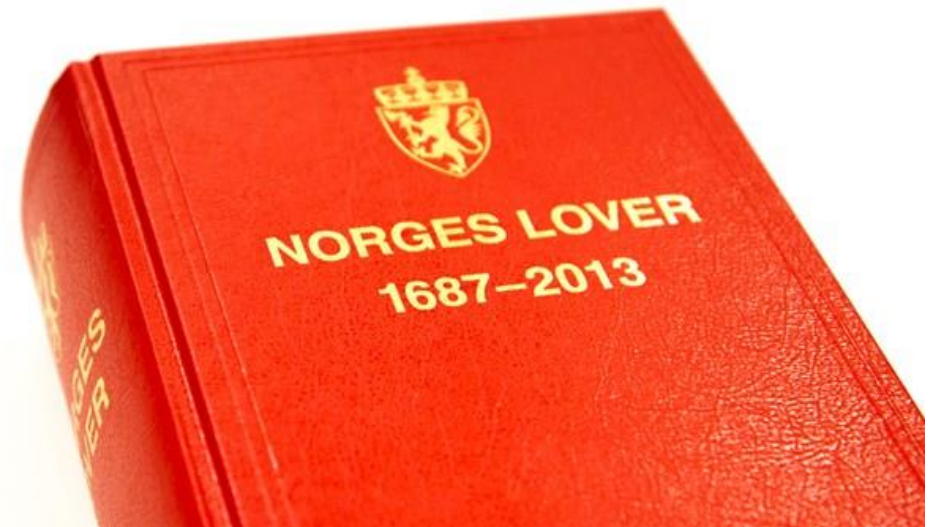

Meirskattevekst på 250 millionar kroner for fylkeskommunane

Endringer i regelverk kan påvirka den lokale handlefridomen

- 2020: Redusert maks eidegdomsskatt frå 7 til 5 promille (vedtatt). Ytterlegare reduksjon vil bli føreslått og vedtatt.
- Innføring av obligatorisk reduksjonsfaktor i eidegdomsskattetakstane på minimum 30 pst. for all bustad- og fritidseidegdom frå 2020
- Endring i berekningsmåten for fastsetjing av minimumsavdrag i driftsbudsjettet (-rekneskapen)

Forslag	Inntektstap	Tall på kommunar
Redusert sats 0,7 – 0,5 %	350 mill	70
Auka minste reduksjonsfaktor 30 pst	650 mill	
Redusert sats 0,5 – 0,4 pst	500 mill	105

Forslag	Redusert prioriteringsrom
Redusert sats 0,7 – 0,5 %	3 500 mill
Auka minste reduksjonsfaktor 30 pst	
Redusert sats 0,5 – 0,4 pst	1 500 mill

Siv Jensen varsler kutt i eiendomsskatten – sjekk din kommune

Finansminister Siv Jensen (Frp) bekrefter at regjeringen reduserer kommunenes mulighet til å kreve inn eiendomsskatt. En oversikt viser at 67 kommuner kan rammes.

350 MILLIONER: Finansminister Siv Jensen (Frp) påpeker at hvis reglene hadde blitt innført i dag, hadde kommunene kunne krevd inn 350 millioner kroner mindre fra sine innbyggere.

Ny bemanningsnorm i barnehager: – For barnas skyld

I STORTINGET: Steffen Handal deltok denne uka på en høring i Stortinget om regjeringens forslag til bemanningsnorm i barnehagene. Foto: Vigdis Alver

– En bemanningsnorm er først og fremst viktig for barna, men også for ansattes mulighet til å gi barna det gode tilbudet de ønsker, sier Steffen Handal, leder i Utdanningsforbundet.

Skrevet av: Vigdis Alver

Publisert 19.04.2018

I regjeringens forslag til endringer i barnehageloven, ligger også en bemanningsnorm for barnehager.

I dag, torsdag, deltok Steffen Handal i en åpen høring på Stortinget om lovforslaget. Det var stor interesse for høringen, og flere ulike organisasjoner deltok.

– Normen må iverksettes nå, selv om den ikke er perfekt. Vi har ikke mer ventetid. Så må vi bruke en toårsperiode på å evaluere virkningen av den, og finne ut hvilke forbedringer som må gjøres, sier Utdanningsforbundets leder.

– Bemanningsnormen må bli et viktig redskap for å sikre god og likeverdig kvalitet i barnehagene. I dag er det alt for stor forskjell på den strukturelle kvaliteten i barnehagene, sier Handal.

Kjelde: Utdanningsforbundet, 19.4.2018

Regjeringen: Kommuner for dårlige på eldreomsorg

PLEIE OG OMSORG. Regjeringen mener for mange kommuner gjør en for dårlig jobb i eldreomsorgen, og vil ha en ny eldrereform for å sikre god kvalitet i hele landet. KS avviser kritikken.

Kilde: kommunalrapport.no 3.3.2017

Færre elever enn før tas ut av klassen for å få spesialundervisning, ifølge Utdanningsdirektoratet. III. foto: Anne Lise Flavik

Store forskjeller i spesialundervisning i barnehager og skoler

Kjelde: Utdanningsnytt.no, 10.10.2018

– Jordmorstillinger må øremerkes

NYHETER | PUBLISERT: 08.11.2017 | OPPDATERT: 08.11.2017

NORM: Leder av NSF Jordmorforbundet, Hanna Charlotte Eriksen, vil ha en jordmormorm.

Halvparten av landets kommuner mangler kommunal jordmortjeneste. De siste fire årene har tjenesten kun fått 87 nye årsverk, mens politikerne har bevilget nær en milliard. Det er ikke leder av NSF Jordmorforbundet fornøyd med.

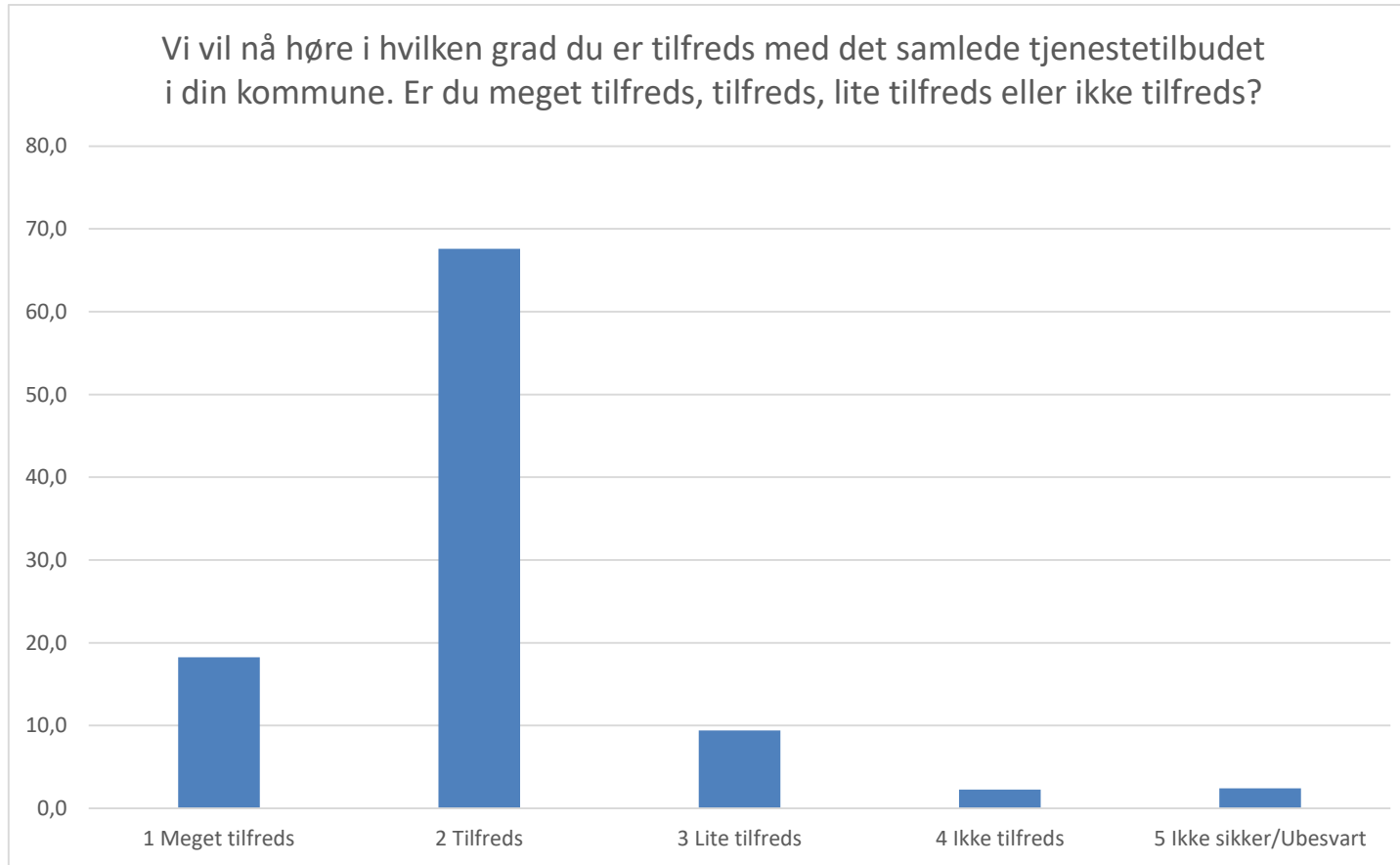
Oppsummering: I går skrev Sykepleien om Arendal kommune som ikke sørger for at føde- og barseltilbudet er i tråd med lovverket. Verken leder av Arendal helsestasjon eller leder av Landsgruppa av helseøstre, var overrasket. Nå kommer også leder av NSF's jordmødre på banen. Hanne Charlotte Schjelderup vil ha en jordmormorm.

Kari Anne Dolonen
Journalist

Kjelde: Sykepleien, 8.11.2017

Fornøgd med tenestetilbudet

Kjelde: Lokalvalundersøkinga 2015, vekta.

KS SPØR

?

6. Er det tenesteområde i dag kor det er for stor ulikskap i og mellom kommunar/fylkeskommunar? I så tilfelle – kva for område?

7. Korleis kan kommunane/fylkeskommunane sjølve og KS redusera uønskt variasjon?

Digitalisering

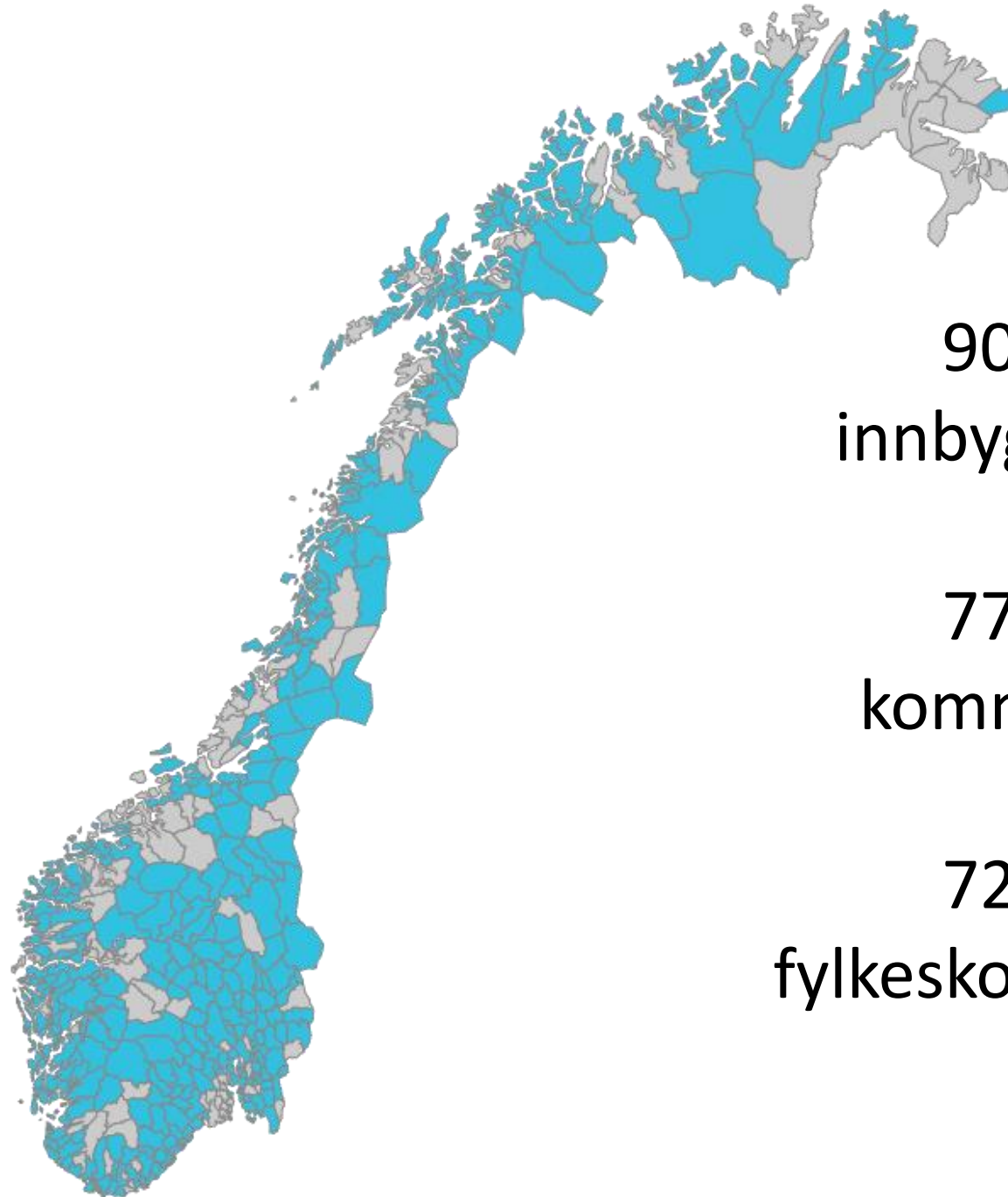

Saman er me sterke

DigiFin

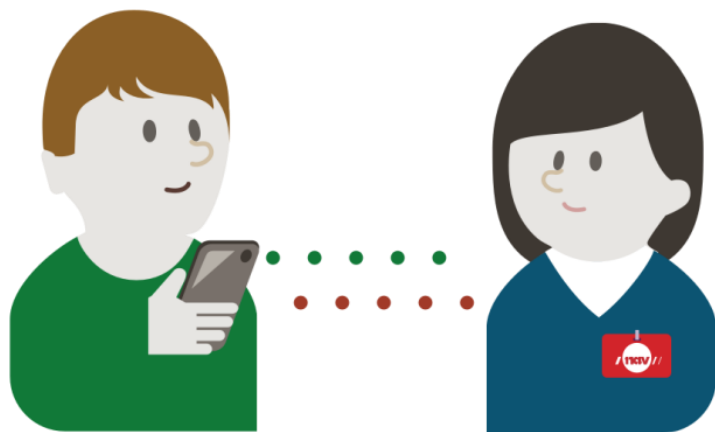
90% av
innbyggjarane

77% av
kommunane

72% av
fylkeskommunane

Nye løysingar finansiert med DigiFin

- DigiSos – søknad om økonomisk sosialhjelp på nav.no
- DigiHelse – kalender og kontakt med heimetenesta på hels norge.no
- MinSide – funksjonalitet i FIKS for minside-tenester

Minside.
KOMMUNE.NO

Kva for mandat er naudsynt?

- Det er eit ønskje om at KS skal gjera meir på digitaliseringsområdet for fellesskapet, f.eks.:
  - Levera fleire felleskomponentar
  - Bidra til samordning i felles utviklingsprosjekt
  - Representera kommunal sektor overfor staten
  - Setja standardar?
  - Gjennomføra rammeanskaffingar?
- Krev det eit anna og styrka mandat enn KS har i dag?

KS SPØR

1. Korleis kan KS best vera ein utviklingspartner for medlemmane på digitaliseringsområdet?
2. Bør KS givast eit meir formelt mandat på vegne av sine medlemmar på digitaliseringsområdet? Kva for område er aktuelle og kva for føresetnadar må ei slik rolle kvila på?

Sektorspesifikke tema

Klima og miljø

- Nye verktøy for berekning av arealbruk og betre lokal/regional klimastatistikk
- Sikra finansiering av utsleppsfri kollektivtransport
- Vidareutvikla prinsipp for omstilling til eit lågutsleppssamfunn
- Ressursar, kapasitet og kunnskap for klimatilpassing

Kva skjer med fastlegeordninga?

Rekruttera og behalda fastlegar – hovudutfordringar:

- Dagens fastlegeordning er ikkje berekraftig
- Ny spesialistutdanning i allmenntidmedisin
- Distrikta og sentrale strøk har forskjellige utfordringar
- Unge og eldre legar har til dels motstridande interesser

Fastlegeordninga – trepartssamarbeidet

- Trepertssamarbeidet er reetablert
- Fastlegeordninga under evaluering
- Handlingsplan for allmennlegetenesta våren 2020

Arbeidsgrupper:

- Utdanningsstillingar og gjennomføring av spesialisering i allmenmedisin
- Fastlegar sine arbeidsoppgåver
- Finansieringsmodellar for fastlegeordninga
- Kvalitet og innovasjon

Stortingsmeldinga «Leve hele livet»

Helse- og omsorgsdepartementet

Avtale mellom regjeringen og KS om gjennomføring av Leve hele livet 2019-2023

Bakgrunn

Avtalen er forankret i konsultasjonsordningen mellom regjeringen og kommunesektoren, representert ved KS, heretter kalt partene. Avtalen bygger på dialog mellom partene i konsultasjonsordningen om de generelle rammebetingelsene for kommunesektoren.

Avtalen gjelder samarbeid om gjennomføring av Meld. St.15 (2017-2018) Leve hele livet - En kvalitetsreform for eldre. Meldingens hovedtema er å skape et mer aldersvennlig Norge og

LEVE HELE LIVET: Eldremeldingen kommer uten penger og praktiske løsninger for å heve kvaliteten i eldreomsorgen. Kommunenes interesseorganisasjon KS er heller ikke nådige, og omtaler reformen som «Mest mulig politikk for minst mulig penger», skriver innsenderen. Foto: Vidar Ruud / NTB Scanpix

Debatt: Eldremeldingen

Regjeringen har bløffet de eldre

Regjeringen og Frp's egen eldreminister, Åse Michaelsen, har skapt enorme forventninger til hva de skal gjøre for eldre. Nå skal deres eldremelding «Leve hele livet,» behandles av Stortinget. Den meldingen er et gigantisk mageplask.

LIKE ILLE: Vi lager planer, reformer, garantier, forskrifter og rapporter. Likevel har situasjonen, med noen få positive unntak, ikke blitt vesentlig bedre i eldreomsorgen, skriver innsender. FOTO: NTB SCANPIX (ILLUSTRASJONSFOTO)

Prøv vår løsning for god eldreomsorg

Det som trengs, er nok penger og kompetente ansatte i hele og faste stillinger.

KS arrangerer sammen med Helse- og omsorgsdepartementet den årlige Nasjonale helsekonferansen. Her er statssekretær i helse- og omsorgsdepartementet Maria Jahrman Bjerke, Gunn Marit Helgesen og eldre- og folkehelseminister Åse Michaelsen. Foto: KS

Vi må satse på kunnskap

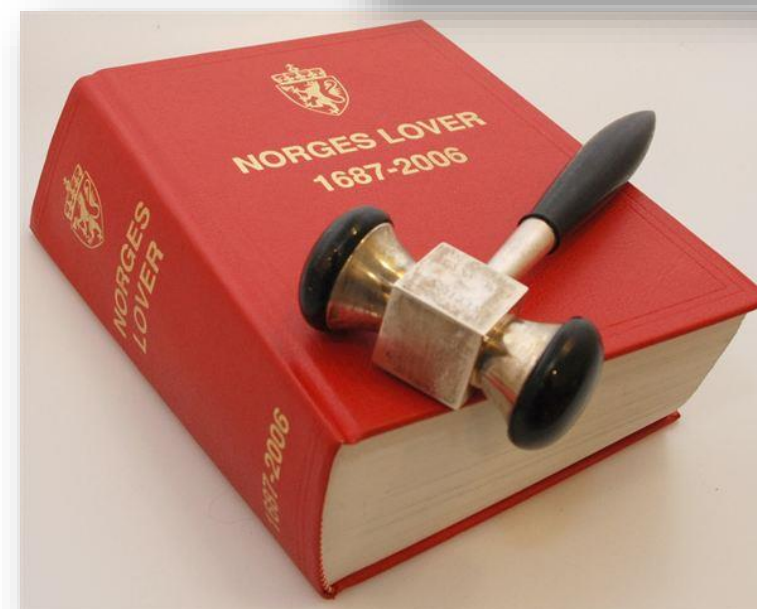
- Vi trenger mer forskning på kommunale helse- og omsorgstjenester, og vi må ta i bruk nye digitale løsninger,

Barnehageområdet

- Finansiering av bemanningsnormer i barnehagane – framleis lause trådar
- Regelverksgjennomgang – private barnehagar
  - Regjeringas forslag på høyring våren 2019:
    - Konsolidering og mangfald
    - Finansieringsordninga
    - Regelverket for bruk av offentlege tilskot og foreldrebetaling
    - Tilsynssystemet

Skulemiljø §9A

- Ei utvida forståing av mobbing

Mobbing av barn er handlingar frå vaksne og/eller barn som:

- *hindrar opplevinga av å høyra til*
- *hindrar opplevinga av å vera ein viktig person i fellesskapet*
- *hindrar moglegheita til medverknad*

- **Handhevingsordninga** evaluerast

- Utdanningsdirektoratet evaluerer ordninga
- KS har sett i gang eit FoU-prosjekt

Barnevernet på den politiske dagsorden

- Det lokalpolitiske eigarskapet til barnevernet styrkast
- KS og BLD/Bufdir: felles innsats for å styrka barnevernet sitt omdøme samt betra barnevernstenesta sine arbeidsmiljøutfordringar
- Oppfølging av Stortinget sitt vedtak om erstatningsordningar i barnevernet
- BLD sender ut sitt forslag til ny barnevernslov på høyring før sommaren
- Barnevernsreforma/overføring av oppgave- og finansieringsansvar til kommunane er utsett

Barneministeren gir hver femte kommune stryk på barnevern: – Dette kan vi ikke godta

I Bodø ville ikke Høyre styrke barnevernet neste år, og lederen for tjenesten frykter at de må drifte ulovlig. Nå får lokalpolitikerne en kraftig pekefinger fra egen minister, som har gitt rødt lys til 75 kommuner i Norge.

Barn- og likestillingsminister Linda Hofstad Helleland (H) ber lokalpolitikere i kommuner med rødt lys ta grep.
FOTO: TERJE PEDERSEN / NTB SCANPIX

Andreas Nilsen Trygstad
@andreasnr
Journalist

Susanne Lysvold
@susannely
Journalist

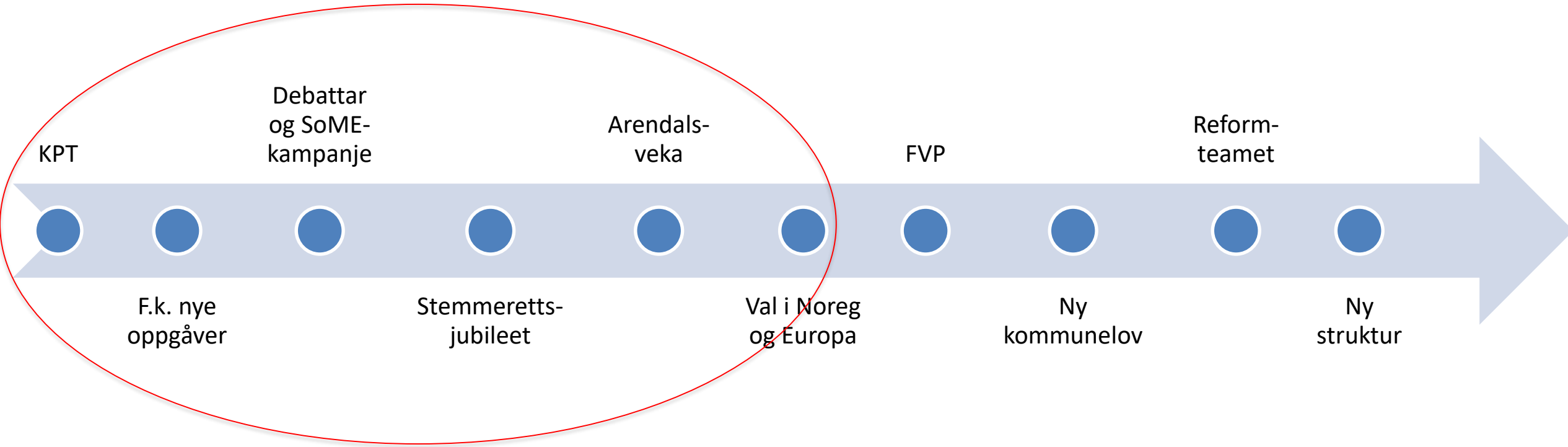
Publisert 18. des. 2018 kl. 21:01
Oppdatert 18. des. 2018 kl. 21:18

2019: Lokaldemokratiet sitt år

2019: Lokaldemokratiet sitt år

FNs berekraftsmål og EUs program/Interreg

VÅR ROLLE I DEMOKRATIET

ks.no/kpt2019

Takk for merksemda!

